

Lední medvědi Cora a Umca budou od 3. února opět spolu

Ve středu 3. 2. 2010 v 10.00 hod. dopoledne proběhne dlouho očekávané setkání lední medvědice Cory (12) se svým partnerem Umcou (12). Otec populárních medvědích dvojčat Billa a Toma byl po dvouměsíčním pobytu v bratislavské zoo převezzen zpět do Brna v pátek 15. 1. 2010 v odpoledních hodinách. Důvodem jeho předčasného návratu domů bohužel byla tentokrát nenaplněná gravidita Cory. O tom se s jistotou přesvědčili brněnští zoologové právě v těchto dnech, kdy uplynuly nejzazší možné termíny případného porodu. V následujících dnech a týdnech by mělo dojít k páření obou medvědů. Avšak to, jestli bude korunováno úspěchem a Cora opět zabřezne, se jak zoologové, tak i veřejnost s jistotou dozvědí nejdříve za zhruba osm až devět měsíců, což je průměrná doba gravidity ledních medvědů. Při troše štěstí se tak na nová medvíďata budeme moci těšit koncem letošního roku.

Chov ledních medvědů má v Brně dlouholetou tradici, vždyť v Brně byl lední medvěd poprvé odchován MVDr. Karlem Tilčem již v roce 1976. Tehdy šlo v pořadí o čtvrtý úspěšný odchov tohoto druhu v celosvětovém měřítku. Lední medvědi tedy patří k dlouhodobě nejoblíbenějším zvířatům brněnské zoo a narození i úspěšný odchov ledních medvíďat v Brně tak nelze rozhodně dávat do souvislostí s popularitou, kterou před více než čtyřmi lety započal berlínský Knut a později další lední medvíďata. Příprava na novodobý odchov ledních medvědů totiž v Brně ve skutečnosti započala již v roce 2000, a to díky novému chovnému páru: z Petrohradu pocházející medvědice Cory (nar. 27. 11. 1998, do Brna přivezena v roce 1999), a z Alma Aty pocházejícího samce Umcy (nar. 15. 11. 1998, do Brna přivezen v roce 2000).

Odchov ledních medvědů v podmínkách zoo je na celém světě velmi obtížný. Přežívá zhruba pouze osm procent narozených medvíďat. Na odchov bylo tedy třeba se velmi důkladně připravit a nic neponechat náhodě. Měsíce teoretických i praktických příprav na porod vyvrcholily na podzim roku 2007 studijní návštěvou berlínské zoo, která se v té době pyšnila celosvětově populárním Knutem. Zde získali brněnští zoologové klíčové informace týkající se optimálního způsobu zacházení s březí medvědicí i narozenými medvíďaty. Pro případ, že by se medvědice o mláďata nebyla schopna postarat, byl připraven i krizový plán pro jejich umělý odchov v inkubátoru. Ten je však mimořádně složitý, a to zejména proto, že samotná medvíďata se rodí slepá a bez přirozené imunity. Ta se rozvíjí v prvních dnech jejich života díky přísunu mateřského mléka, které obsahuje pro medvíďata životně důležité látky. Kromě toho se svým složením výrazně odlišuje jak od mléka kravského, tak od mléka dalších savců. Snahou brněnských chovatelů proto bylo učinit veškerá opatření k tomu, aby se odchov ledních medvědů v Brně uskutečnil přirozeným způsobem, bez zásahu člověka. Základním předpokladem bylo vytvořit březí medvědicí prostředí co nejvíce

Cora s medvíďaty Billem a Tomem

podobné přírodním podmínkám. A to např. i včetně osvětlení, které intenzitou a zabarvením připomínalo světlo prostupující vrstvou ledu. Celý proces porodu a následného odchovu medvíďat v porodním boxu byl pod neustálou kontrolou zoologů. Stav medvědice Cory byl nepřetržitě monitorován infračervenou kamerou s mikrofonem, pomocí analýzy zvukových projevů byl diagnostikován také aktuální stav medvíďat. Celý průběh úspěšného odchovu měla možnost na webu Zoo Brno sledovat spolu s chovateli i veřejnost.

Medvíďata byla do venkovního výběhu vypuštěna 11. března 2008. I tam je Cora ani na okamžik nepustila z dohledu. Dokázala tak, že je - v pro ně novém prostředí - schopna pečovat stejně dobře, jako v porodním boxu. Avšak také v této fázi odchovu ledních medvědů bylo třeba snížit na co nejmenší možnou míru nejrůznější rizika, která by mláďatům mohla hrozit. K výběhu byla umístěna nejen monitorovací kamera, ale také výsuvná plošina, která v případě potřeby umožňovala okamžitý zásah chovatelů přímo ve výběhu. Zoologové také vytipovali potenciálně nebezpečná místa výběhu, která byla vystlána slámou či upravena tak, aby se medvíďata nemohla zranit. Dalším mezníkem v odchovu medvíďat byl 14. duben 2008, kdy bylo v průběhu očkování zjištěno, že jde o dva samečky. Na základě veřejného hlasování byla medvíďata 24. 5. 2008 pokřtěna Bill a Tom, jmény, která získala nejvíce hlasů příznivců medvíďat. Na jaře roku 2009 pak byla obě medvíďata převezena do svých nových domovů: Tom do Zoo Praha a Bill do Zoo v německém Gelsenkirchenu.

Úspěšný přirozený odchov ledních medvědů v Brně opět dokázal, že zdejší zoologická zahrada patří ke světové chovatelské špičce. Všichni zaměstnanci zoo věří, že Coře bude přát štěstí i v dalších letech, a že se milovníci těchto nádherných ohrožených zvířat opět dočkají nových přírůstků.

Lední medvědi pocházejí ze severní polární oblasti, dorůstají až tří metrů délky a výšky zhruba 160 centimetrů. Jejich hmotnost se pohybuje mezi 320 až 750 kilogramy. V zajetí se dožívají asi třiceti let. Medvíďata dospívají ve volné přírodě ve čtvrtém až osmém roce života. Zajímavé je, že hmotnost mláďete ledního medvěda tvoří jen asi 0,23 procenta hmotnosti matky, patří tedy vzhledem k velikosti rodičů mezi vůbec nejmenší mláďata v živočišné říši. Samotná medvíďata tráví s matkou, která nevychází z doupěte ven a nepřijímá kromě tekutin žádnou potravu, až šest měsíců. Medvíďata tak mají zajištěné prostředí se stálou teplotou a stálým složením vzduchu. Bez zajímavosti není ani skutečnost, že medvědice, která je březí cca osm až devět měsíců, se první tři, čtyři porody teprve učí, jak správně mláďata odchovat, je proto málo pravděpodobné, že medvíďata z těchto vrhů přežijí.

Mgr. Pavel Hrazdíra

press manager Zoo Brno

tel.: +420 546 432 364

fax: +420 546 210 000

mobil: +420 725 505 376

e-mail: hrazdira@zoobrna.czwww.zoobrna.cz

Zoo Brno, která má za sebou více jak půlstoletí existence, nabízí návštěvníkům na ploše 62 hektarů jedinečnou příležitost setkat se s cca patnácti stovkami zvířat přibližně 300 druhů. V současné době představuje ideální místo pro odpočinek, relaxaci a poznání v hektickém prostředí velkoměsta - a přesto uprostřed nádherné přírody lesoparku Mniší hory v Brně-Bystrci. Brněnská zoologická zahrada je však nejenom centrem oddechu a poznání, je také odborným pracovištěm a součástí Národní sítě záchranných stanic. V jejím rámci pečuje o zraněná zvířata z okolní přírody, která po vyléčení a rekonvalescenci vrací opět na místo nálezu. Zoo Brno rovněž provozuje záchranné CITES-centrum, které přijímá zvířata zadržovaná celníky nelegálními obchodníky. Spolu se Stanicí mladých přírodovědců brněnská zoo již dlouhá desetiletí pěstuje v dětech a mladých lidech vztah a úctu k přírodě, životu i sobě navzájem. Množství odborných i laických přednášek, kulturních akcí, výstav i programů pro handicapované děti – to vše dotváří činnost organizace, která je od roku 1953 nedílnou součástí jihomoravské metropole.